

ας δαπάνης, φεύγει τὰς συναναστροφὰς διὰ τὴν μὴ ὑποχρεωθῆναι τὴν δώσῃ τι, ὅστις κατοικεῖ οἰκίαν πενιχράν, διατρίβει τὸν καιρὸν εἰς τὸ νὰ μετρήσῃ καὶ νὰ συλλογίζηται πόσα ἔχει, ὅστις ἀπαιτεῖ αὐστηρῶς παρὰ τῶν χρεωφειλετῶν καὶ τὸ ἔσχατον λεπτόν, φιλονεικεῖ μετὰ τῶν ἐργατῶν δι' ἐν λεπτόν, ἀρνεῖται εἰς τὴν γυναῖκα καὶ εἰς τὰ τέκνα αὐτοῦ τὴν πρέπουσαν τροφήν καὶ ἐνδυμασίαν, ἀποβάλλει μετὰ σκληρότητος τοὺς δεομένους καὶ δὲν ὑποχρεοῖ ποτε οὔτε γείτονα, οὔτε φίλον, οὔτε συγγενῇ, ἐὰν πρόκηται χρηματικὴ χρεία, οὐδὲ συνεισφέρει εἰς σύστασιν τῶν κοινῶν καλῶν, ἐξ ὧν καὶ αὐτὸς ὠφελεῖται, εἴτε ἀμέσως εἴτε ἐμμέσως, ὁ τοιοῦτος εἶναι φιλάργυρος βδελυρὸς, καὶ αὐτοφίλαυτος ἀνόητος· διότι ἔχων τὰ μέσα ν' ἀπολαμβάνῃ τὰ ἀθῶα ἀγαθὰ καὶ τὴν ἐκ τῆς εὐεργεσίας ἀληθινὴν ἡδονὴν καὶ δόξαν, δὲν καρποῦται ἄλλο, εἰμὴ τὸ ἀνδραπῶδες αἶσθημα τοῦ θάρους καὶ τῶν φροντίδων τῶν μετὰλλων αὐτοῦ.

Πολυλογία.

Ἡ πολυλογία εἶναι μία ἐκ τῶν πλέον μεγάλων μαστίγων τῆς ἀνθρωπίνης συναναστροφῆς· προέρχεται δὲ ἐκ πολλῶν ἄλλων ἐλαττωμάτων καὶ παθῶν, οὐχὶ ὀλιγώτερον μισητῶν, ἢ γουν ἐξ ἀμαθείας, ἀφροσύνης, ἀναισχυντίας, οἰήσεως, καὶ ἀκρισίας. Ἡ πρέπουσα καὶ ἔγκαιρος ὁμιλία εἶναι τῶντι παραμυθία εἰς τὴν ἀηδίαν, καὶ ὠφέλεια εἰς τὸ πνεῦμα, διὰ τὴν ἀμοιβαίαν ἀνακοίνωσιν τῶν ἰδεῶν· ἡ πολυλογία ὅμως γεννᾷ ὡς ἐπιτοπλεῖστον τὴν ἀηδίαν. Πῶς τῶντι νὰ μὴ ἀηδιάσῃ τις, ὅταν βλέπῃ ἄνθρωπον παρασυρόμενον ὑπὸ χειμάρρου ἀτελευτήτων λόγων, λαλοῦντα ἄμετρα καὶ ἀνόητα, ἐρωτῶντα ἐνταυτῷ καὶ ἀποκρινόμενον, χωρὶς νὰ ἀφίη εἰς τοὺς ἀκούοντας καιρὸν νὰ λαλήσωσιν; Ἄν σὲ ἴδῃ ν' ἀνοίξῃς τὸ στόμα διὰ νὰ προβάλῃς τι, Στάσου, λέγει, ἐξεύρω τί θέλεις νὰ μοι εἴπῃς, ἐπρόβλεψα τοῦτο, καὶ σὺ αὐτὸς πρέπει νὰ ὁμολογήσῃς, ὅτι δὲν κρίνω τὰ πράγματα ὡς ἔτυχεν· ἰδοὺ τί ἡθέλεις νὰ προβάλῃς, ἀκουσε, σὲ παρακαλῶ. Μετὰ τοιαύτην ἀηδὴ διακοπὴν καὶ ἀηδέστερον προοίμιον, ἀρχίζει νὰ σὲ ζῆλῃ μετὰ τὴν πολυλογίαν αὐτοῦ, καὶ σὲ βιάζει τέλος πάντων νὰ ἀφήσῃς αὐτὸν, χωρὶς νὰ δυνηθῇς νὰ εἴπῃς τὴν γνώμην σου. Ἀπίστευτον σχεδὸν ἦθελε φαίνεσθαι, ὅτι εὐρίσκονται τοιοῦτοι ἄνθρωποι, ἂν δὲν ἐβεβαιούτο ἐκ τῶν καθημερινῶν παραδειγμάτων. Ἡθέλησέ τις νὰ προσκαλέσῃ ἐπίτηδες δύο πολυλόγους νὰ συμφάγωσι· πρὶν καθίσωσιν εἰς τὴν τράπεζαν, ἤρχισεν ἡ ὁμιλία· ὁ εἰς ἤρπασεν εὐθὺς τὸν λόγον, καὶ δὲν ἀφῆκε πλέον τὸν ἄλλον ν' ἀνοίξῃ στόμα, ὅς τις ἐκ τοῦ προσώπου καὶ τῶν ἀνησύχων κινήματων ἐδείκνυε πόσον ἐτυράννει αὐτὸν ἡ σιωπὴ. Τέλος πάντων, μὴ δυνάμενος πλέον νὰ βαστάσῃ, καὶ ἀπηλπισμένος, ὅτι δὲν ἤθελεν εὐρεῖ εὐκαιρίαν νὰ λαλήσῃ καὶ αὐτὸς, ἔφυγε χωρὶς νὰ γευθῇ, φωνάζων· Ὁ τὸν κατάρатор φλύαρον· δὲν εἶδον ποτὲ ἄλλον ὅμοιον αὐτοῦ· ὁ Θεὸς νὰ με φυλάττῃ ἀπὸ τοιαύτης φοβερᾶς ἀπεραντολογίας. Οὕτω